

Baaritaanka COVID-19: PCR, Antigen-ka, iyo Serology-ka

Waxaa jira saddex nooc oo baaritaanno ah oo loo heli karo COVID-19 kuwaas oo lagu ogaan karo in qofku uu hore u qabay (baaritaan serology, oo laga baaro unugyada difaaca jirka ee SARS-CoV-2, fayraska sababa COVID-19), ama haddii ay leeyihiin waxay ku jirtaa hadda (polymerase chain reaction (PCR) baadhista iyo baaritaanka antigen, kaas oo tijaabiya caabuqa firfircoon). Dukumeentigan waxaa loogu talagalay in lagu sharaxo kala duwanaanshaha u dhexeeya PCR, antigen-ka, iyo baaritaanka serology-ka, iyo marka hal baaritaan laga yaabo in mid kale loo isticmaalo. Dukumeentigan waxaa laga soo minguuriyay Waaxda Adeegyada Caafimaadka ee Gobolka Texas.

Mowduuca	Baaritaanka PCR	Baaritaanka Antigen-ka	Baaritaanka Seerolajiga
Waa maxay sababta baaritaanada loo isticmaalo?	Baaritaanada PCR (molecular) waxay ka raadiyaan walxaha hidda-socodka fayraska laftiisa ee sanko, cunaha, ama meelaha kale ee mareenka neefsashada si loo go'aamiyo haddii uu jiro caabuq firfircoon oo leh SARS-CoV-2.	Baaritaanada Antigen-ka waxay raadiyaan qaybo borotiino ah oo ka kooban fayraska SARSCoV-2 si loo go'aamiyo haddii qofku qabo caabuq firfircoon .	Serology waxay ka raadisaa unugyada difaaca jirka ee SARS-CoV-2 ee dhiiga si loo go'aamiyo in qof hore u qaaday cudurka . Unugyada difaaca jirka waxa sameeya si uu iskaga difaaco caabuqyada. IgM waa unug ka hortag ah oo ka hortaga jeermiska, sidaas awgeed waxay ku soo baxdaa intixaanada marka hore, badanaa 1-2 toddobaad gudahood. Kadibna jirku wuxuu sameeyaa IgG, kaas oo ka soo baxa baaritaanada qiyaastii 2 usbuuc ka dib marka uu cudurku bilaabmo. IgM waxay caadi ahaan ka baaba'a dhiigga dhowr bilood gudahood, laakiin IgG waxay socon kartaa sanado. Qaar ka mid ah tijaabooyinka antibody-ka waxay tijaabiyaan IgM iyo IgG, qaarna waxay tijaabiyaan kaliya IgG.

Mowduuca	Baaritaanka PCR	Baaritaanka Antigen-ka	Baaritaanka Seerolojiga
<p>Sidee baa baaritaanka loo sameeyaa?</p>	<p>Inta badan, suufka sanko ama dhuunta waxaa qaada bixiyaha xanaanada caafimaadka, waxaana suufkaas loo diraa shaybaadhka si loo baaro.</p> <p>Baaritaanka sidoo kale waxaa lagu samayn karaa Baariitaan Degdeg ah kaas oo natiijadu si dhakhso ah loo heli karo, tan badanaa waxaa lagu sameeyaa xafiiska dhakhtarkaaga.</p>	<p>Inta badan, suufka marinta sanko ama dhuunta waxaa qaada bixiyaha xanaanada caafimaadka, waxaana suufkaas loo diraa shaybaadhka si loo baaro.</p> <p>Baaritaanka sidoo kale waxaa lagu samayn karaa baaritaan Degde ah oo natiijadu ay ku heli karaan 15 daqiiqo gudahood.</p>	<p>Inta badan, sambal dhiig ayaa laga qaadaa waxaana loo diraa shaybaadhka si loo baaro.</p>
<p>Waa maxay macnaha baaritaanka togan?</p>	<p>Baaritaanka PCR ee togan macnaheedu waa in qofka la baarayo uu leeyahay fayraska sababa COVID-19.</p> <p>Dadka laga helo cudurkan waa in ay karantiilaan ugu yaraan 5 maalmood haddii qofku asymptomatic yahay, ama haddii calaamaduhu ay soo raynayaan oo uu qofku qandho ka qaaday daawo la'aan 24 saacadood maalintii shanaad.</p>	<p>Baaritaanka antigen-ka togan macnaheedu waa in qofka la baarayo uu leeyahay fayraska sababa COVID-19.</p> <p>Dadka marka hore laga helo cudurka waa in ay karantiilaan ugu yaraan 5 maalmood haddii qofku asymptomatic yahay, ama haddii calaamaduhu ay soo raynayaan oo uu qofku qandho ka qaaday daawo la'aan 24 saacadood maalintii shanaad.</p>	<p>Baaritaanka difaaca jirka ee togan macnaheedu waa in qofka la baarayo ay u badan tahay inuu ku dhacay COVID-19 waqti hore iyo in habka difaaca jirkooda uu sameeyay unugyada difaaca jirka si ay isugu dayaan inay la dagaallamaan.</p> <p>Ma jirto wax talo ah oo lagu go'doominayo baaritaanka antibody-ka togan. Haddi ay calaamad tahay, la soco PCR ama baaritaanka antigen-ka si loo go'aamiyo haddii uu hadda cudurka qabo.</p>

<p>Waa maxay macnaha tijaabada xun?</p>	<p>Tijaabada unugyadu waxay ka dhigan tahay in fayraska SARS-CoV-2 aan la helin. Si kastaba ha noqotee, meesha kama saarayso caabuqa ka hor inta uusan fayrasku gaarin heer la ogaan karo.</p> <p>Dadka aan la tallaalin, CDC waxay ku talinaysaa karantiil shan maalmood oo ay ku xigto isticmaalka maaskaro adag shan maalmood oo dheeraad ah. Haddii qofka qaawan uu ka yar yahay da'da 2, markaa indho-shareerka looma baahna.</p> <p>Dadka la tallaalay oo in ka badan lix bilood ka maqnaa qiyaasta labaad ee mRNA, ama in ka badan laba bilood tallaalka J&J ka dib, oo aan weli la kicin, CDC waxay ku talinaysaa karantiil shan maalmood oo ay ku xigto isticmaalka maaskaro adag shan maalmood oo dheeraad ah.</p> <p>Haddii karantiil shan maalmood ah aysan suurtagal ahayn, waxaa lama huraan ah in qof qaawan uu xirto maaskaro si fiican u habboon mar kasta marka uu ag joogo dadka kale 10 maalmood ka dib soo-gaadhista.</p>	<p>Tijaabada antigen-ka taban waxay la macno tahay in borotiinada fayraska SARS-CoV-2 aan la helin. Si kastaba ha noqotee, meesha kama saarayso caabuqa ka hor inta uusan fayrasku gaarin heer la ogaan karo.</p> <p>Haddii uu weli jiro walaac laga qabo in qofku qabo COVID-19 ka dib markii laga baaray antigen-ka diidmada ah, markaas qofkaas waa in mar kale lagu tijaabiyaa baaritaanka PCR.</p> <p>Dadka aan la tallaalin, CDC waxay hadda ku talinaysaa karantiil shan maalmood oo ay ku xigto isticmaalka maaskaro adag shan maalmood oo dheeraad ah. Haddii qofka qaawan uu ka yar yahay da'da 2, markaa indho-shareerka looma baahna.</p> <p>Dadka tallaalay oo in ka badan lix bilood ka maqnaa qiyaastooda labaad ee mRNA, ama in ka badan laba bilood tallaalka J&J ka dib, oo aan weli la kicin, CDC waxay hadda ku talinaysaa karantiil shan maalmood oo ay ku xigto isticmaalka maaskaro adag shan maalmood oo dheeraad ah.</p>	<p>Tijaabada lidka ku ah antibody-ka waxay la macno tahay in laga yaabo in aanu qofku hore u qabin COVID-19. Si kastaba ha ahaatee, waxay weli yeelan karaan infekshan hadda jira, baarista antibody-ka ayaa la ururiyey isla markiiba si loo helo natiijo wanaagsan.</p>
--	--	---	---

	<p>Shakhsiyaadka la siiyay tallaalka xoojinta, oo hore ugu dhacay caabuqa 90-kii maalmood ee la soo dhaafay, lahaa maaskaro ay ku daboolaan soo-gaadhista ama ku jira 6 bilood gudahood taxanaha mRNA-ga aasaasiga ah ama laba bilood oo ah qiyaasta J&J, uma baahna inay karantiilaan soo socota soo-gaadhis, laakiin waa in la xidho maaskaro 10 maalmood ka dib soo-gaadhista.</p> <p>Dhammaan kuwa qaawan, habka ugu fiican waxa kale oo ka mid ah baaritaanka SARS-CoV-2 ee maalinta shanaad ka dib soo-gaadhista. Haddii astaamuhu dhacaan, shakhsiyaadka waa inay isla markiiba karantiiliyaan ilaa baadhis taban ay ka xaqiijinayso in calaamadaha aan loo nisbayn COVID-19.</p> <p>Hubi inaad sii wadato xidhashada maaskaro, ka fogow dadka kale ugu yaraan 6 fiit, dhaq gacmahaaga, ka fogow dadka badan, oo qaado tillaabooyin kale si aad uga hortagto faafitaanka COVID-19.</p>	<p>Haddii karantiil shan maalmood ah aysan suurtagal ahayn, waxaa lama huraan ah in qof qaawan uu xirto maaskaro si fiican u habboon mar kasta marka uu ag joogo dadka kale 10 maalmood ka dib soo-gaadhista.</p> <p>Shakhsiyaadka la siiyay talaalka xoojinta, ee hore ugu dhacay caabuqa 90-kii maalmood ee la soo dhaafay, ama ku jira 6 bilood gudahood taxanaha mRNA aasaasiga ah ama laba bilood ee qiyaasta J&J, uma baahna inay karantiilaan ka dib soo-gaadhista, laakiin waa inay xidhaan maaskaro 10 maalmood ka dib soo-gaadhista. Dhammaan kuwa qaawan, habka ugu fiican waxa kale oo ka mid ah baaritaanka SARS-CoV-2 ee maalinta shanaad ka dib soo-gaadhista. Haddii astaamuhu dhacaan, shakhsiyaadka waa inay isla markiiba karantiiliyaan ilaa baadhis taban ay ka xaqiijinayso in calaamadaha aan loo nisbayn COVID-19.</p> <p>Hubi inaad sii wadato xidhashada maaskaro, ka fogow dadka kale ugu yaraan 6 fiit, dhaq gacmahaaga, ka fogow dadka badan, oo qaado tillaabooyin kale si aad uga hortagto faafitaanka COVID-19.</p>	
--	---	---	--

<p>Goorma ayay waxtar leedahay?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Waxaa loo isticmaali karaa in lagu go'aamiyo cidda leh caabuq firfircoon. • Waxay kaa caawin kartaa in la aqoonsado dadka la qaadsiiyo dadka kale. 	<ul style="list-style-type: none"> • Waxaa loo isticmaali karaa in si degdeg ah loo go'aamiyo cidda leh caabuq firfircoon. • Waxay kaa caawin kartaa in la aqoonsado dadka la qaadsiiyo dadka kale. • Way ka qaalisan tahay tijaabada molecular. 	<ul style="list-style-type: none"> • Waxay aqoonsan kartaa dadka hore u qabay caabuqa, xitaa haddii aysan lahayn calaamado cudurka. • Waxay kaa caawin kartaa go'aaminta cidda u qalanta inay ku deeqdo balasmaha konvaescent. • Waa waxtar heer bulsho si loo go'aamiyo inta qof ee laga yaabo inuu ku dhacay COVID-19 bulsho ama gobol. • Waxay noqon kartaa diidmo haddii loo isticmaalo meel u dhow bilowga caabuqa, waana sababta aan loo isticmaalin in lagu ogaado caabuqa COVID-19 ee firfircoon.
--	---	---	---

<p>Goorma ayaan sidan waxtar u lahayn?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Waxa kaliya oo ay caawisaa in la go'aamiyo in qofku qabo infekshan firfircoon wakhtiga baaritaanka. Ma caawinayso in la go'aamiyo cidda caabuqa hore u qabay. Sidoo kale ma caawinayso in la go'aamiyo dadka uu soo gaadhay COVID-19 ay qaadi doonaan caabuq firfircoon inta lagu jiro 2da toddobaad ee ka dib soo-gaadhista. • Dadka qaarkiis, fayraska waxaa heli kara PCR dhawr maalmood oo kaliya bilowga caabuqa, markaa waxaa laga yaabaa in baadhitaanku aanu helin fayraska haddii suufka la qaato wax ka badan dhawr maalmood ka dib marka uu cudurku bilaabmo. • Dadka qaarkiis, fayraska waxaa PCR ka heli kara sanku iyo cunaha dhowr toddobaad, in ka badan wakhtiga ay dadka kale qaadsiiyaan. 	<ul style="list-style-type: none"> • Way tebi doontaa qaar cudurka qaba. • Tijaabada Antigen-ka way ka dareen yar yihiin imtixaanada molecular, taasoo la macno ah inay jiri karaan natiijooyin xun oo been ah. • Baaritaanada taban waa in loola dhaqmaa sidii wax la qaadan karo. Haddii bixiye daryeel caafimaad uu ka walaacsan yahay in qofku uu qabo COVID-19, xitaa ka dib baaritaanka antigen-ka xun, markaas natiijada baaritaanka waa in lagu xaqiijiyoo baaritaanka unugyada. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tijaabooyin ka hortag ah qaarkood waxay leeyihiin dareen hoose iyo gaar gaar ah sidaa darteed waxaa laga yaabaa inaysan soo saarin natiijooyin la isku halayn karo. • Tijaabooyin ka hortag ah oo qaarkood ayaa laga yaabaa inay la falgalaan coronaviruses kale oo aan ahayn SARS-CoV-2, fayraska keena COVID-19, taasoo horseedda natiijooyin baaritaan been ah. • Weli ma hayno macluumaad ku filan oo aan ku sheegno sida looga ilaaliyo qof inuu mar kale qaado haddii uu leeyahay unugyada difaacayaasha fayraska. Xataa marka laga helo baadhista antibody-ka togan, dadku waa inay is karantiilaan ka dib soo-gaadhista sababtoo ah dib-u-qaadista caabuqa ayaa dhici karta. Miyay tahay in macluumaadka ku saabsan ka hortagga tallaalka la geliyo halkan?
---	--	---	---

Macluumaad kale oo kaa caawinaya go'aaminta faa'idada imtixaanka

Marka imtixaano cusub ay soo baxaan, waxaa lagu qiimeeyaa sida ugu wanaagsan ee ay u shaqeeyaan. Waxaa laga yaabaa inaad aragto ereyada soo socda oo loo adeegsaday warbixinnada ku saabsan imtixaannada cusub.

Dareenka: Dareenka waxaa mararka qaarkood loo yaqaan “qiimaha togan ee runta ah.” Waxay cabbirtaa inta jeer ee baadhistu si togan u leedahay marka qofka la baarayo uu qabo cudurka. Tusaale ahaan, marka baaritaanku leeyahay 80% dareenka, baaritaanku wuxuu ogaanayaa 80% bukaannada qaba cudurka (xaqiiqda dhabta ah). Si kastaba ha ahaatee, 20% bukaannada qaba cudurka laguma ogaado (waxyaabo been ah) baaritaanka.

Gaar ahaan: Gaar ahaan mararka qaarkood waxaa loo yaqaan “qiimaha xun ee runta ah.” Waxay cabbirtaa inta jeer ee baadhistu xun tahay marka qofka la baarayo aanu qabin cudurka. Tusaale ahaan, marka baaritaanku leeyahay 80% gaar ah, baaritaanku wuxuu si sax ah u sheegaa 80% bukaannada aan cudurka lahayn sida tijaabada xun (xaqiiqda dhabta ah). Si kastaba ha ahaatee, 20% bukaannada aan cudurka qabin ayaa si qaldan loogu aqoonsaday inay yihiin kuwo laga helay baaritaanka.

Qiimaha Saadaasha Wanaagsan: Qiimaha saadaasha togan waa cabbirka sida ay u badan tahay in baaritaankan togani tahay mid run ah oo aan been ahayn. Tani waxay kuxirantahay inta qof ee dadka la baarayo cudurka qabeen. Marka ay jiraan dad aad u yar oo ka mid ah dadka qaba cudurka, markaa waxaa jirta fursad sare oo ah in baaritaanka togan uu yahay been abuur. Marka ay jiraan dad badan oo ka mid ah dadka qaba cudurka, markaa waxaa jirta fursad sare oo ah in baaritaanka togan uu yahay mid run ah.